

grundig Forandring, men for at fremme Hjælp, hvor den er nødvendig og fremme Reorganisation af Dens Forhold, saaledes, at vi muligvis derovre kunne se en bedre Fremtid imøde, end vi have set i en Menneskealder". Men for at opnaa dette, er det efter vor Mening nødvendigt, at der udvænes en Kommission, dens Sammensætning have vi antydet i vor Betæntning. Vi have ment, at alle Parter vare enige om ikke at sætte dette Spørgsmaal ind under en parlamentarisk Kraftprøves Synspunkt, hvad der fra først af med Rette fra anden Side er blevet advaret imod. Læser man denne Sag sagligt og ser velvilligt derpaa, saa kunde Forholdet med Kommissionens Sammensætning ordnes i saa Dage. Vi saae jo, hvad der kunde udrettes den 8de November 1877; der blev holdt 13 Møder paa 1 Dag, blot for at faae afleveret Penge til Finantsministeren, Penge, han jo kunde have udværet. Vi have viist, hvad den Art af „parlamentarisk Kraftprøve“ kan udrette, selv hvor der ikke foreligger nogen Nødvendighed. Med god Villie fra alle Sider kunde denne Sag ordnes, ikke saaledes som det er blevet sagt udenfor Salen, i Løbet af 4 Uger, men i Løbet af ligesaa mange Dage. Jeg nærer heller ikke Tvivl om, at gif man fra alle Sider velvilligt ind paa denne Tanke, vilde man ogsaa kunne enes om at finde 3 dygtige, med Forholdene derovre bekendte, upartiske og selvstændige Mænd, som kunde tage disse Forhold i deres Haand, og hvem man kunde betro Penge til dette Forhold. Den ærede Finantsminister kan naturligvis sige, at han ikke vil have Noget dermed at gjøre; det bliver hans Ansvar og hans Sag. Vort Ansvar maa blive, hvad vi tro det efter Forholdenes Natur kan og bør gjøres. Naar der er talt om Betingelserne for en saadan Bevilling, da er det for det Første den, at en saadan Kommission bliver udnævnt, for det Andet at denne Kommission selv undersøger Forholdene paa Stedet, for at anvende Pengene — herimod er ingen Indvending reist; denne Betingelse fastholde vi. Vi have ingen Tillid til de summariske Opgjørelser, som komme bagfter. I denne Kommissions Sammensætning have vi den Garanti — ja, for Mistvolden er der ingen Garanti paa Jorden — den Garanti, som vi konstitutionelt kunne forlange. Vi have holdt det politiske Spørgsmaal udenfor Betragtningen. Det er særligt et praktisk Spørgsmaal, og fra dette Synspunkt maa vi finde denne Kommission antagelig. Naar vi saa give denne Kommission de efter Rigsdagens Skjøn fornødne Midler med sig, saa kan den utvivlsomt temmelig hurtigt undersøge, hvor den virkelige Nød findes, og derefter have fornøden Tid til Undersøgelse med Hensyn til Anvendelsen af de øvrige Midler. Til denne Undersøgelse kan der i alt Fald ogsaa tages Andre til Hjælp, som under Kommissionsmedlemmernes Dine Breve

kunne arbejde; og skulde vi saa maasse komme til at antage, at det ikke er gjort saaledes, som vi ønske det, saa maa vi sige, at vi maa finde os i vor Skæbne, vi have stillet passende Betingelser og kunne ikke vente, at alle vore Krav kunne falde sammen med deres Oversigt over Forholdene og Indsigt i de Omstændigheder, som kunne komme til Stede. En anden Betingelse for denne Kommission er, at den bliver udrustet med den af os nævnte Myndighed. Nu siger man, at det er umuligt, medmindre Kolonialloven bliver sat ud af Kraft. Det benægter jeg. For at en saadan Kommission skal kunne undersøge alle Opstanden vedkommende Forhold, samt alle de forskjellige af os nævnte Forhold, de administrative og finantsele etc., behøver man ikke at berøre Kolonialloven. Denne Ret og Myndighed vil Ministeriet selv kunne give Kommissionen uden videre. Det andet af Kommissionens Formaal, nemlig at gennemføre Reformen i den af os antydede Retning, er utvivlsomt den væsentligste Betingelse, hvis Den nogeninde skal blive til Andet end til at ligge saaledes hen, som den nu gjør, uden at kunne bestaa, medmindre den stadig bliver hjulpet, fordi den er overbetyngt af usund Gjælb; men der er ogsaa andre Grunde og navnlig ba den, som selv Sagtyndige baade tidligere og nu have oplyst os om — jeg tager dette efter de Sagtyndiges Oplysninger — nemlig at af de Mænd, der skulle bære Den, findes der flere, bortset fra deres gode Egenskaber iøvrigt, som ikke ere i Stand til at tage den Part i den Opgave, som Forholdene paalægge dem. I den Artikel, som den ærede Ordfører nævnte før, staar der saaledes, hvad vi allerede for Målinger siden have læst eller kunnet læse os til imellem Vinterne i de Meddelelser, som ere komne til os fra anden Side at der kommer unge, temmelig uvidende Fremmede, ifær Islændere, der stundom ere uden Forfundsaber i Landvæsenet eller i almindelig Dannelses, de blive Underforvaltere, lære Driften, som den er, blive Forvaltere og ofte ved Tidens Ugunst og Vindskibelighed af en mere eller mindre tvivlsom Bestaendighed Giere. Ligeledes omtales den Maade, hvorpaa Forholdet mellem Arbejdere og Arbejdsgivere saa udvikler sig, den Tone og den Behandling, der stundom udvises. Man bør her tale med Forsigtighed for ikke at faare nogen af dem, der trods de vanskelige Forhold have bevaret Humanitetens Krav. Men foruden denne Rilbe til de uheldige Forhold og til Vanskeligheden ved at reorganisere Den er der, som sagt, en anden Rilbe, nemlig hele denne store og usunde Gjælb, som overbetynger Giendommene. Men nu ville vi jo have Hjælp til disse fremmede unge Mennesker, der ere blevne Giere. Det er det, som den ærede Finantsminister navnlig ved sit Telegram vil staffe tilveie, og det naget disse ifølge den vedkommende Brevstrivers Oplysninger, ligesom ogsaa efter de paa anden Maade fremkomne, maasse paa Grund